

1543334

SŁOWNICZEK NAJPOTRZEBNIEJSZYCH WYRAZÓW I ZWROTÓW ARABSKICH

w wymowie libańskiej

JERUZOLIMA 1946

-
||
-
33270

Sto
092-482

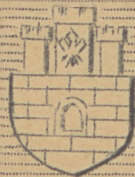
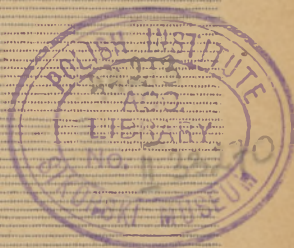
3

SŁOWNICZEK

najpotrzebniejszych
wyrazów i zwrotów

ARABSKICH

(W WYMOWIE LIBAŃSKIEJ)

Biblioteka Polska POSK
w Londynie
WYMIANA

JEROZOLIMA — 1946

NAKŁADEM WYDZIAŁU KULTURY I PRASY
DTWA JEDNOSTEK WOJSKA NA ŚR. WSCH.

W Y K O N A N O
STARANIEM SEKCJI WYDAWNICZEJ
JEDNOSTEK WOJSKA NA ŚR. WSCHODZIE

SŁOWNICZEK NAJPOTRZEBNIEJSZYCH
WYRAZÓW I ZWROTÓW ARABSKICH

(w wymowie libańskiej)

Uwaga: Wymowa arabskich głosek różni się bardzo od wymowy głosek polskich. Alfabet polski nie oddaje ściśle głosek arabskich. W transkrypcji wyrazów arabskich w niniejszym słowniczku "aa" oznacza dźwięk a z przydechem dla naszego ucha nieuchwytnym; "u", tj. u niezgłoskotwórcze, wymawiane jak angielskie w; "gh" wymawia się jak francuskie jezyczkowe r. Głoski długie pod akcentem oznaczone ˘, zwyczajnie akcent nad głoską oznaczono za pomocą znaku ˘).

Pojęcia i rzeczowniki różne.

Bóg	=	Allah
świątynia		mā [˘] r
kościół		knij [˘] se
meczet		dżā [˘] mīaa
ojczyzna		u [˘] atan

dom	=	bejt
szkoła		mádrase
miasto		madijny
wieś		daj'aa
cmentarz		mákbara
Polak		koluni
chrześcijanin		masijhi
muzułmanin		muslim
Żyd		jahud

Dni tygodnia.

Niedziela	=	jaum el áhad
poniedziałek		jaum et tna'jn
wtorek		jaum et tléjty
środa		jaum el árbaa
czwartek		jaum el ahamijs
piątek		jaum el dżum'aa
sobota		jaum es sabb

tydzień = -dżum'aa

Porę roku i dnia.

Wiosna	=	fasl rabijs'aa
jesień		" charif
lato		" sajj
zima		" sziti
poranek		subh
południe		zahr
wieczór		masa
dzień		jaum
noc		laili

Czas.

Rok	=	syny
miesiąc		szahr
godzina		seaa
wczoraj		ubéreh
przedwczoraj		ayaltvmbéreh

dzisiaj = ljaum
jutro bukra
po jutrze baadbukra

Pokarmy i napoje.

Chleb = chubz
woda maj
woda do picia maj juszrab
mleko halijb
masło zybdy
ser żubn
jaja bajd
mąka thijn
cukier sykkar
sól mylh
kawa (q)ahue
herbata - czaj

herbata mocna = czajt'ijl
" słaba " chafijf

wino nbijd
owoce asmār
pomarańcza burd(q)ān
winogrona ānab
banany mauz
śniadanie futūr
obiad futūr ghada
kolacja āasza

Cześci ciała.

Głowa = ras
reka jadd
noga i'ir
oko āain
ucho udn
nos inf

zęby	=	snāk ¹
włosy		aszaar ¹
palec		ʿsbaa ¹
serce		(q)alb ¹
płuca		ria ¹
żołądek		miādi ¹

Strony świata.

Północ	=	szmēl ¹
południe		znū ¹
wschód		szārk ¹
zachód		gharb ¹

Rzemiosła i fachy.

Stolarz	=	naʿʿār ¹
szewc		kundārzi ¹
krawiec		chiʿjat ¹
kowal		haddād ¹
kupiec		taʿīr ¹

fryzjer	=	hallā(q) ¹
nauczyciel		muaʿllym ¹
lekarz		hakiʿjm ¹
żołnierz		aaskar ¹

Pieniądze.

Piastr	=	(q)ʿrsz ¹
liwr		lira ¹
funt		lira ¹
drobne pieniądze		frēta ¹

Zwierzeta. owady.

Pies	=	kelb ¹
kot		psajny ¹
koń		chail ¹
krowa		baqra ¹
baran		ghānam, charūf ¹
wielbłąd		ʿāmal ¹

osieł	=	chmár
ryba		sámak
wąż		hájje
ptak		táir
mucha		dybbán
komar		haszarát
moskit		baghasz
muł		baghl

Ludzie - Krewni.

Ojciec	=	ab
matka		um
brat		ach
siostra		ucht
córka		bent
syn		ybn
dziecko		uálad
człowiek		lśán

mężczyzna	=	ráźul
kobieta		mára
chłopiec		sábi
dziewczyna		bent // bint
rodzina		kájl

Inne rzeczowniki.

Słońce	=	szams
księżyc		(q)ámár
gwiazdy		nužuun
niebo		sáma
ziemia		ard
pogoda		ta's zamíjl
deszcz		sziti
wiatr		háua
ulica (droga)		tarijq
dróżka		darb
most		żyszr

rzeka	=	nahr
morze		bachr
góra		dżebel// żabal
dolina potoku		uadi
las		hysz
ogród		żna ¹ iny, bustan ¹
drzewo		szaz ¹ ar
kwiat		zvhre ¹
książka		kitab ¹
list		maktub ¹
hotel		lukanda ¹
pokój		uda ¹
łóżko		farszy ¹
stół		tauly ¹
krzesło		kýrsy ¹
drzwi		bab ¹
okno		s zubbak ¹

obuwie	=	surmáje ¹
ubranie		lybs ¹
mydło		sabuun ¹
łyżka		ma ¹ alaka
talerz		sáhn ¹
nóż		sikkij ¹ n
autobus		bósta
kolej		tren el hadi ¹ jd
reszta		ba(q)i
<u>Liczby.</u>		
1	=	uáhad ¹
2		tnain
3		tléte ¹
4		árba'a ¹
5		chámse ¹
6		sitte ¹
7		sab'a

8	=	tman ¹ je
9		tis ¹ la
10		aaszra ¹
20		aaszrijn ¹
50		chamsi ¹ jn
100		mije ¹
1000		alf
zero		sifr
połowa		nuss
ćwierć		rub ¹ laa

Zaimki.

Ja	=	ana
ty		ente, enti
on, ona		huuy, hi ¹ je
my		nahna ¹
wy		entu ¹
oni, one		hunny ¹

ten	=	hāda ¹
tamten		hadā ¹ ak
jaki?		aj ¹ ji
kto?		min
co?		szu
nikt		ma hāda ¹
ktokolwiek		man
cokolwiek		szij
każdy		kull uahyd ¹
wszyscy		kyl ¹ lon
czyj?		la-min
nic		masz ¹ ij

Zaimki dzierżawcze są określane przez przyrostki następujące:

mój	=	-i
twój		-ak, -ik
jego, jej		-o, -o

wasz = -na
wasz -kom
ich -hom

Nie wstępują same, lecz w połączeniu z rzeczownikiem, np.

moja książka = kitābī
twoja książka kitābak

(jeżeli posiada-
czem jest mę-
czyzna)

twoja książka kitābik

(jeżeli posiada -
czem jest kobieta)

jego książka kitābe

jej książka kitāba

nasza książka kitābna

wasza książka kitābkom

ich książka = kitābhom

Przymiotniki, przysłówki.

Dobry = kuājis

dobrze mliḥ

zły aātvī

źle musz mliḥ

duży kbījr, tauvī

dużo ktijr

mały zghījr

mało (q)alījl

pełny miljān

pusty fādī

wysoki tauvī

niski zghījr

głęboki ghamījk

mokry māblūl

suchy nēsīf

drogi	=	ghā ^l li
tani		rachi ^l js
drogi (kochany)		habi ^l jb
biedny		miski ^l jn
bogaty		ghū ^l ni
pierwszy		au ^l al
ostatni		ā ^l ch ^l vr
prędko		(q)au ^l am
powoli		szu ^l ā ^l j, szu ^l ā ^l j
daleko		ba ^l ā ^l jd
blisko		(q)ari ^l jb
ciepło, gorąco		szau ^l b
zimno		bard
chory		mar ^l id
zdrowy		sachi ^l jh
młody		szab
stary		chta ^l jar

łatwy	=	sah ^l il
trudny		sā ^l ab
szeroki		ā ^l ari ^l jd
wąski		daj ^l k
długi		tau ^l il
krótki		(q)asi ^l jr
czysty		na ^l ijf
brudny		uas ^l vch

Kolory.

Biały	=	ā ^l biad
czarny		asu ^l ad
czzerwony		ah ^l mār
zielony		ā ^l chdar
żółty		ā ^l sfar
niebieski		ā ^l zra(q)

Przysłówki.

Późno		mitā ^l chchir
-------	--	--------------------------

wcześniej	=	bakkir ¹
na prawo		aljamijn ¹
na lewo		aszmal ¹
wprost		dughri ¹
często		ghaliban ¹
rzadko		nadir ¹
teraz		halla ¹
zaraż		halá(q) ¹
jeszcze		kamán ¹
tutaj		haun ¹
tam		haunik ¹
wszędzie		fi kull matrah ¹
zawsze		dáymán ¹
nigdy		abadán ¹
wówczas		heidák, ilnót, ¹
znowu		táni marra ¹
bardzo		ktir ¹

więcej	=	áktar ¹
mniej		áallmin ¹
w dół		toht ¹
w górę		fau(q) ¹
na pewno		mu ákkad ¹
nigdzie		la matrah, ¹
		mauzúd, musz ¹
		mauzúd matrah ¹

Spójniki, partykuły.

Tak	=	naam ¹
nie		lá ¹
ile		(q)áddo fasz, ¹
		kam ¹
i		u ¹
albo, lub		au ¹
także		kamán ¹
czy		vza ¹

ale	=	l ¹ akin
jak		k ¹ ijf
dlaczego		lejsz
kiedy		ain(a)ta
gdzie		u ¹ ain
jeżeli		iza
choć		u ¹ a lau
ponieważ		bh ¹ ais
że, iż		in

Przymyki.

Od	=	min
do		la
w		bi
na		as ¹ la
o		bi
z		min (np. z do- mu)

z	=	maa (np. z tobą)
dla		mins ¹ zan
przed		(a)abl. (czasowo)
po		baad "
oprócz		ghair, illa

Czasowniki.

Być

jestem	ak ¹ un
jestes	tak ¹ un
jest	jak ¹ un (tak ¹ un)
jesteśm	nak ¹ un
jesteście	tak ¹ unu
są	jak ¹ unu
był	k ¹ an (k ¹ anat)
byli	k ¹ anu

Mieć.

(u mnie)

mam	=	'aandi
masz		'aandak (-ik)
ma		'aande (-da)
mamy		'aandna
macie		'aandkom
maja		'aandhom
miał		kanaando
(miała		kanaanda
mieli		kanaandhom

(dla mnie)

mam	=	'illi
masz		'illak (-ik)
ma		'ille (-a)
mamy		'ilna
macie		'illkom
maja		'ilhom

(ze mną)

mam	=	'maai
masz		'maak, maa ik
ma		'maac, maa a
mamy		'maana
macie		'maakom
maja		'maahom
robić		'aamal
żyć		'aasza
umierać		'mat
mieszkać		sakan
kupować		isztara
sprzedawać		baaa
bać się		chaf (min)
lubić		'habb
mówić		'haka

dawać	=	áata
latać		rakad
pisać		katab
wiedzieć		áarif
rozumieć		fihim
umieć		idir
otwierać		fatah
zamknąć		sakkar
nieś		hamal
zmieniać		ghaijar, saraf
chcieć		badd
chcę		baddi
chcemy		badna
jechać		rikib
isć		áruh
przychodzić		iža
czytać		i(q)ri

pisać	=	katab
jeść		áakal
pić		szarab
modlić się		salla

Powiedzenia i wyrażenia.

Dzień dobry	=	nharak salid
Dobry wieczór		nharak mbarak
Dobranoc		láiltak sa'ide
Dowidzenia		b'chterkum
Jak się Pan(i) miewa?		kif halak(ik)?
Bardzo dobrze,		aszkurak bchair
dziękuję		
Dziękuję		aszkurak
Przepraszam		smahuli áfta
Proszę		áamil ma'áru'f

Proszę siadać = tfáddal strij^h
 Proszę mi dać aatini iza kan
 btrij^d
 Jaka jest pogoda? kif it ta(q)a
 ljaum?
 Mam teraz żadną pogodę? it
 ta(q)s žami^j
 Ile kosztuje? addajsz
 bikallif^oalbo
 bikam?(po ile)
 To jest za drogo haida ghali
 Czy nie może ma bisijr
 być taniej? archas min
 hajk?
 Proszę powie - (q)lli iza
 dzieć kan btrij^d

Proszę mi pokażać fardžini iza
 kan btrij^d
 Proszę mi przynieść dżybli iza kan
 btrij^d
 Proszę poczekać u^o(q)w^f szu^oaj,
 stann^o szu^oaj
 Ja jestem Polak ana bol^uni
 (ije)
 Czy tu mieszka hauza sakin
 Pan? haun?
 Czy tu mieszka sitt (NW.)
 Pani? sakin^e haum?
 Gdzie tu mieszka u^oain sakin
 ka Pan? hauza?
 Gdzie tu mieszka u^oain sakin^e sitt?
 Pani?

Czy można tu = mny(q)dyr nfut

wejść ina?

Wstęp wzbrow - duchū mamnuaa

niony

Jest już za sār mitāchchir

późno

Nie rozumiem po - musz āarif āarab

arabsku

Która jest teraz addājsz sāaa

godzina? halā(q)?

Dokąd prowa - laūain bituddi

dzi ta droga? hattarijk?

(dróżka, ulica) (darb, szarija)

Co to jest? szu haīda?

Kiedy będzie? aim(a)ta?

Gotowe? sajaχlas?

Jak długo = kam jaum baddi

mam czekać? ūntor?

Gdzie jest ten uāin hadal

dom? beit?

Będę zawsze po - ana, dāiman

miotał bitzakarak

Będę wdzięczny bkun mamnūnak

Jak się nazywasz? szu ismak?

(w rodz.męsk.)

(rodz. żeńsk.) szu ismik?

Jak się nazywa? szu ismu?

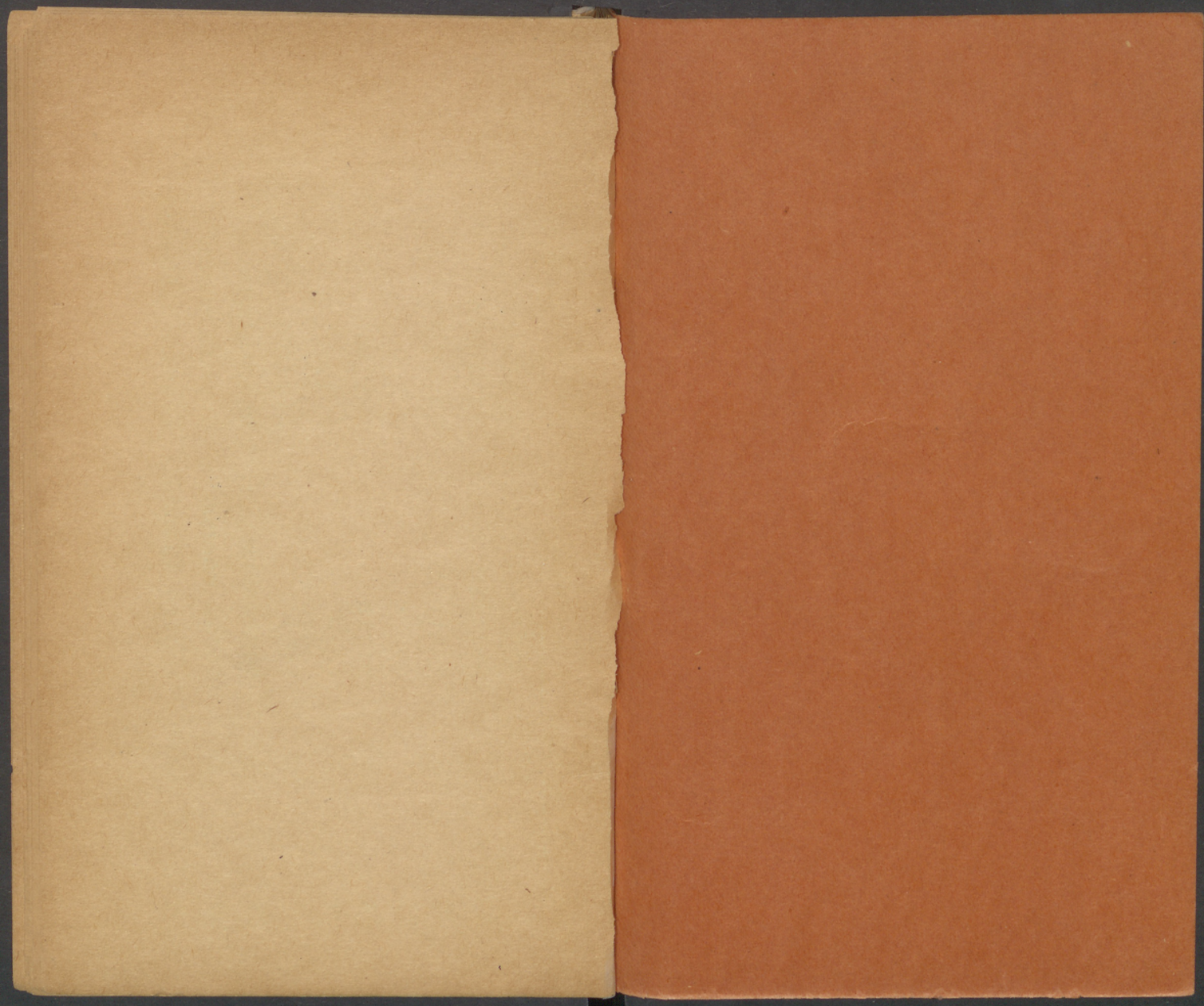
E R R A T A

dotatkowe nadesłane przez autora.

Str.	Wiersz	Zamiast	Ma być
3	3	fesl rabij'aa	fasl el-rabij'aa
"	4	" charif	" el-cherif
"	5	" sajj	" es-sajf
"	6	" sziti	" es-sziti
5	14	iżr	ryżl
6	1	snākn	asnān
6	2	eszaar	szээр
"	6	miādi	mi-ady
"	3	znū	źnūb

Str.	Wiersz	Zamiest	Ma być
7	14	cháil	hisán
"	16	ghanam, charúf	charúf (owce - ghanme)
8	7	bághasz	bághasz
9	5	kájle	aejle
"	17	zyszr	zyszr
11	8	tren el hadíjd	sýkkt-el hadíjd
17	4	dajk	dajek
"	7	ndíjf	ndíif
"	12	ahmār	áhmar
18	8	halá(q)	hálán

Str.	Wiersz	Zamiest	Ma być
9	16	ubérek	mbérek
19	2	áallmin	áall-min
20	4	ain(a)ta	ain(a)ta
23	11	sakan	sákan
24	14	rikib	rekiba
"	6	idir	áalima
"	17	i(q)ri	i(q)ra
25	9	béhterkum	bóhatérkum
28	3	duchú memnuaa	duchúl memnuaa
"	11	lauain bituúdi	lauain bituáddi

Arch. Emigracji
Biblioteka

Główna
UMK Toruń

1371700

Biblioteka Główna UMK

300020378413